

Funded by the European Union's
Seventh Framework Programme

trafooon

Traditional Food Network to improve the transfer of knowledge for innovation

Систем патентне заштите и његов значај у прехранбеној технологији

Мирјана Јелић, помоћник директора
Завода за интелектуалну својину

Traditional Food Network to improve the transfer of knowledge for innovation

Облици интелектуалне својине

Интелектуална својина – значајно пословно добро

Presto Dehydro Electric
Уређај компаније National
Presto Industries, Inc.
Заштићен дизајном
US D744273 (S1) и
пријавом патента
US2015272199 (A1)

Остарен приход од
3 милијарде \$

Coca-Cola®

Бренд вредан 27 милијарди евра

Apple® iPod®

Продато више од 100 милиона комада.
ЖИГ, РЕГИСТРОВАНИ ДИЗАЈН, ПАТЕНТИ

TOBLERONE®

Продаја у 122 земље света.
ЖИГ, РЕГИСТРОВАНИ ДИЗАЈН, први ПАТЕНТ за
чоколаду са бадемом и медом из 1909, Берн
који је признао Алберт Ајнштајн док је радио у
Заводу Швајцарске

Интеллектуална својина из Србије

EA017654 (B1) RS51964 (B) EP2215417 (B1)
AT519999 (T)

Dr. Snežana Đorđević

Slavol
MIKROBIOLOŠKO ĐUBRIVO
Po recepturi prof.dr Snežane Đorđević

 trafooon
Traditional Food Network to improve the transfer of knowledge for innovation

RT-RK
COMPUTER BASED SYSTEMS

Први патент у Србији - 1921

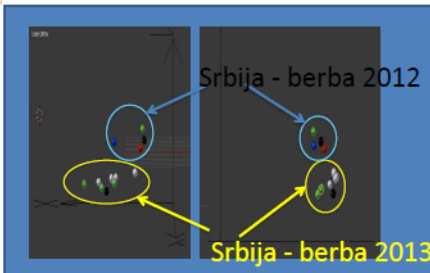
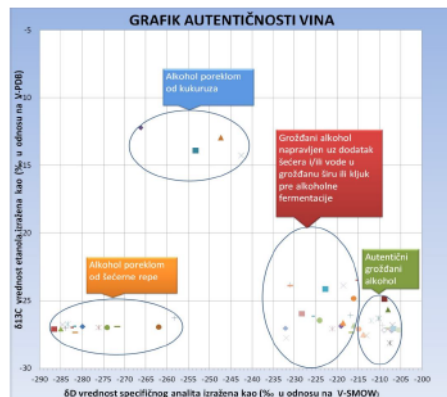

«Строј за печење ракије»
Милана Јовановића, казанџије
из Новог Сада

Савремени патент из Србије за проверу географског порекла ферментисаних производа

APARATURA ZA UTVRĐIVANJE IZOTOPSKOG SASTAVA NEIZMENLJIVIH ATOMA VODONIKA I DEUTERIJUMA U UZORCIMA ETANOLA I POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE GEOGRAFSKOG POREKLA PROIZVODA

- Da li je vino koje pijemo stvarno napravljeno samo od grožđa ili je dodat šećer?
- Da li je vino razblaženo vodom?
- Da li je stvarno napravljeno od grožđa sa deklarisanе lokacije?
- Ethanol Isotope Measurement – Isotope Ratio Mass Spectrometry (EIM-IRMS[®]) metoda je u mogućnosti da detektuje:
 - Botaničko i tehnološko poreklo vinskog etanola i ilegalni dodatak vode **kako u poznatim tako i u nepoznatim uzorcima vina**
 - Geografsko poreklo vina
 - Autentičnost vina

- EIM-IRMS[®] metoda je zvanična metoda za ispitivanje autentičnosti vina i sastavni deo regulative Republike Srbije.
- EIM-IRMS[®] metoda je patentirana na 3 kontinenta u svetu.
- Analiza na instrumentu traje svega 2 minuta

- ✓ Zaštićen domaćim patentom RS52615 (B).
- ✓ У иностранству у САД признат патент US9005979 (B2) и у Русији RU2477855.
- ✓ У току је и поступак заштите европским патентом
- ✓ Освојио друго место на такмичењу НТИ2015

Ознаке географског порекла

Ариљска

Футошки

Лесковачки

- ✓ Значајно маркетиншко средство које свом кориснику гарантује предност у односу на конкуренцију у привредној утакмици.
- ✓ Производ означен ознаком географског порекла потрошачи доживљавају као производ посебних квалитета, које други производи те врсте не поседују.

Оплемењивачи биљне сорте

Тимочанка

Позна плава

Нада

- ✓ Есклузивно право додељено оплемењивачу, као ствараоцу нове биљне сорте.
- ✓ Омогућава оплемењивачима да врате уложена средства у стварање нове сорте и да остваре финансијску добит од употребе њихове сорте.

Интеллектуална својина – значајно пословно добро

У ЕУ индустрије које се базирају на ИС доприносе 26% у запошљавању и 39% у укупним приходима

Table 1 - Direct contribution of IPR-intensive industries to employment and to GDP, in the EU

IP right	Employment	Share of total	Value Added / GDP (€ million)	Share of total EU GDP
Trade mark-intensive	45 508 046	20.8%	4 163 527	33.9%
Design-intensive	26 657 617	12.2%	1 569 565	12.8%
Patent-intensive	22 446 133	10.3%	1 704 485	13.9%
Copyright-intensive	7 049 405	3.2%	509 859	4.2%
GI-intensive	374 345	0.2%	16 134	0.1%
All IPR-intensive	56 493 661	25.9%	4 735 262	38.6%
Total EU economy	218 400 733		12 278 744	

Извор: Intellectual property rights intensive industries: contribution to economic performance and employment in the European Union, Industry-Level Analysis Report, September 2013, A joint project between the European Patent Office and the Office for Harmonization in the Internal Market

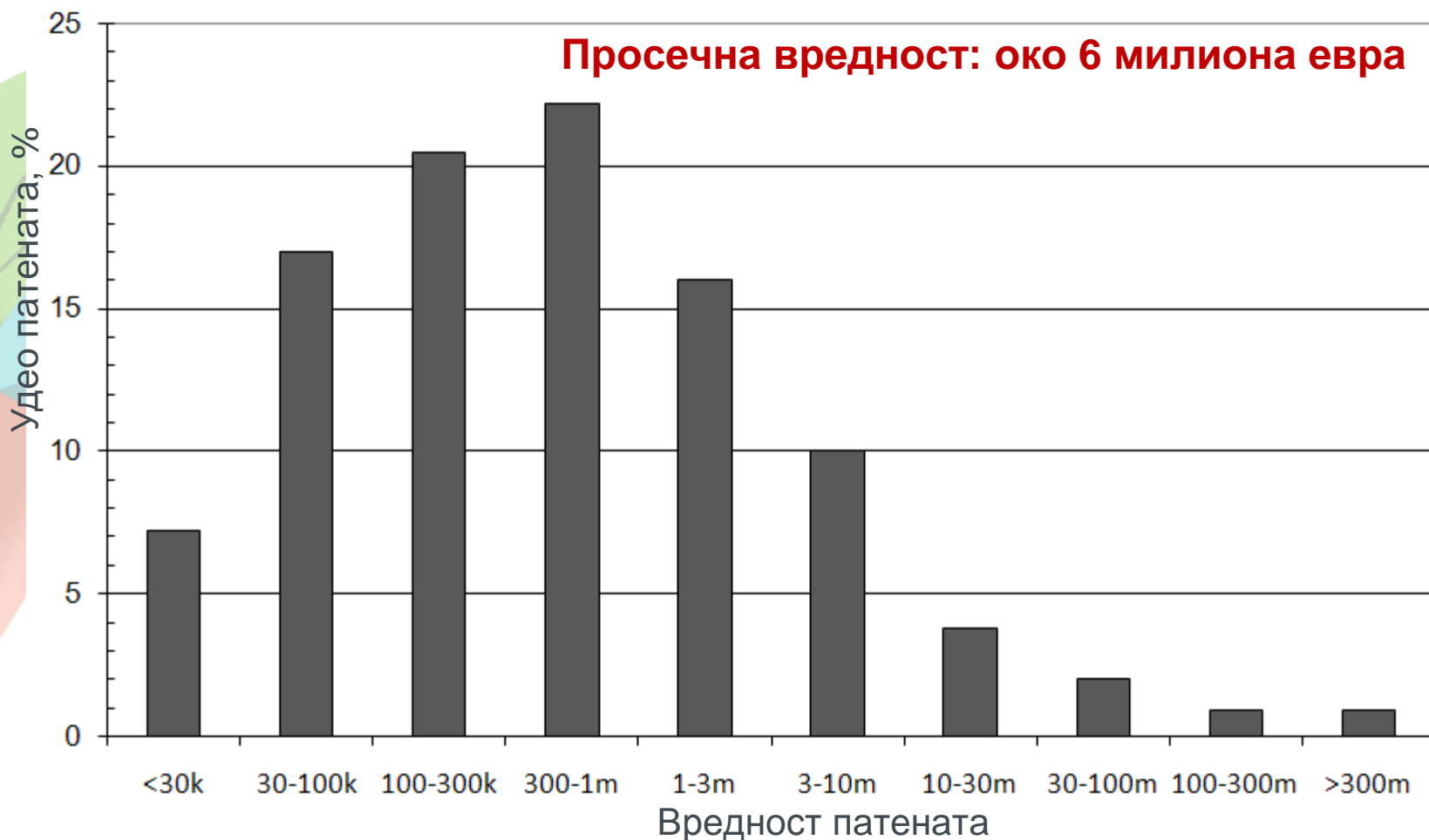
http://ec.europa.eu/internal_market/intellectual-property/docs/joint-report-epo-ohim-final-version_en.pdf

Први патент

У 500 пне , у Грчкој у граду Сибарис (сада јужна Италија) , **ексклузивна права су одобравана** на годину дана **креаторима јединствених кулинарских специјалитета.**

Вредност европских патената

Извор: Сессагноли et al., 2005

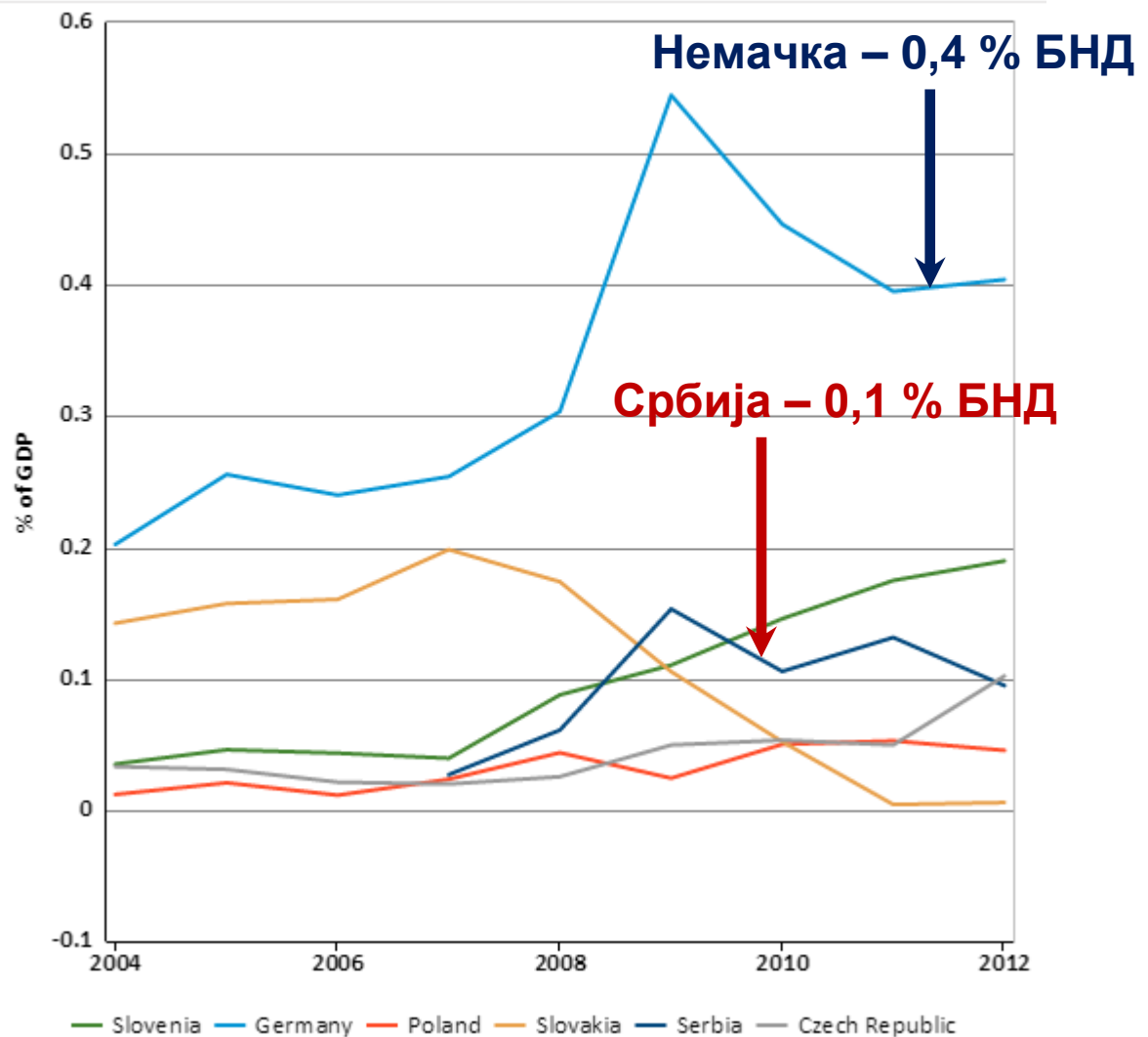
Приходи од патентних лиценци у иностранству

Република Србија бележи константан прогрес на пољу иновација у периоду од 2007. до 2014. године

- ✓ РС је сада у групи средњих иноватора заједно са Норвешком, а дуго је била у групи скромних иноватора.
- ✓ Република Србија је 2007. године била на 48% учинка просека ЕУ а данас је на 69%.

Source: Innovation Union Scoreboard IUS2015

http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards/files/ius-2015_en.pdf

Иновативне активности у Републици Србији, 2012–2014

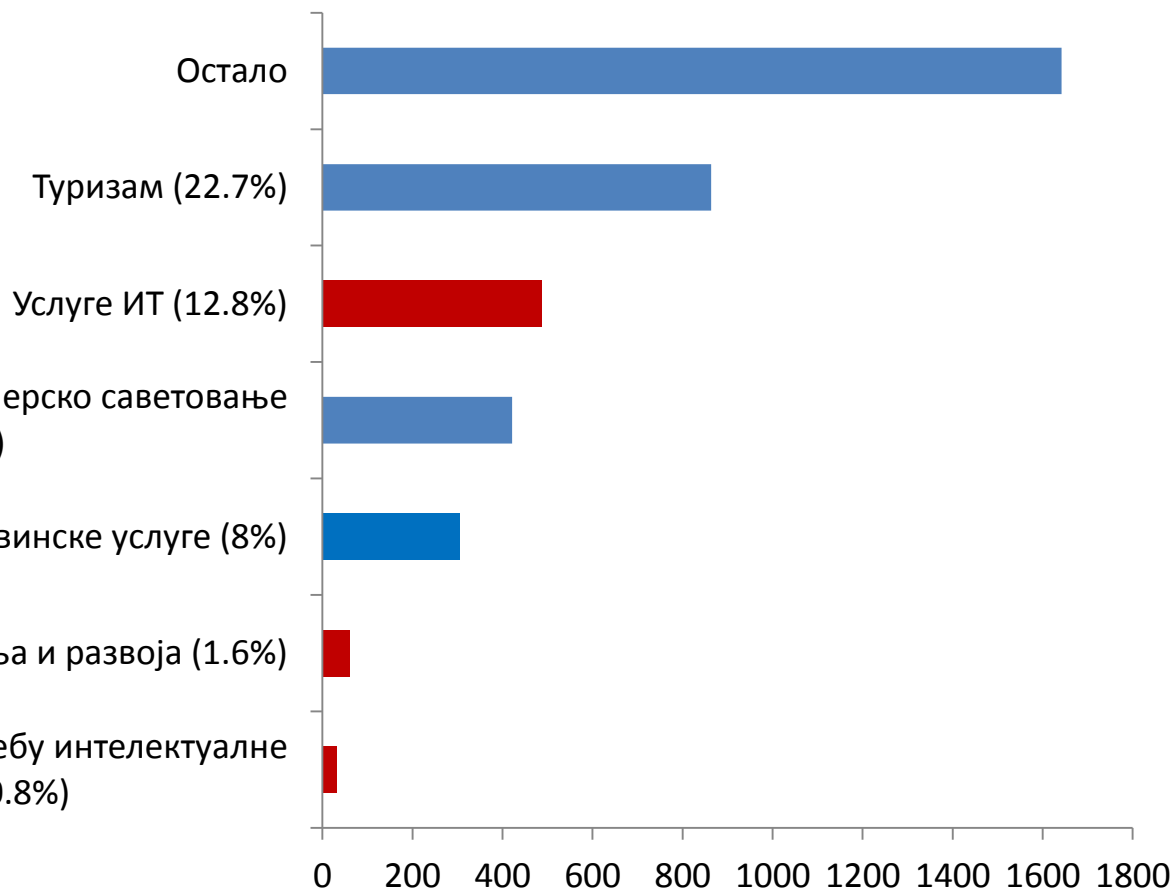
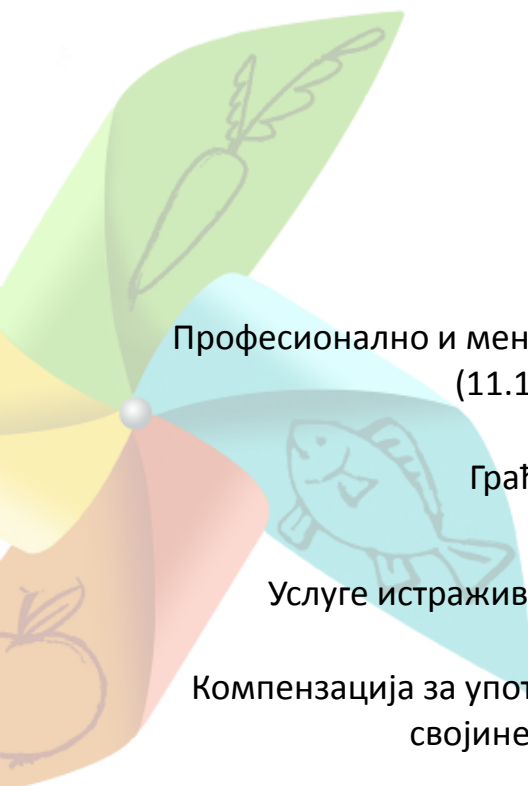
- ✓ 40,5% активних пословних субјеката је иновативно
- ✓ Домаћа иновативна предузећа имају 50% веће тржиште на тржишту ЕУ и ЕФТА
- ✓ 17,5% иновативних предузећа има уговорену сарадњу на технолошким иновацијама
- ✓ Најкориснији партнери на иновацијама су високошколске установе и НИО

Извор: Република Србија Републички завод за статистику ISSN 0353-9555 САОПШТЕЊЕ ИА01 број 276 - год. LXV, 22.10.2015.

Статистика науке, технологије и иновација СРБ276 ИА01 221015,

http://webzrs.stat.gov.rs/WebSite/repository/documents/00/01/89/77/IA01-276-Inovacije_2014.pdf

Република Србија: Извоз услуга, 2014 у М€

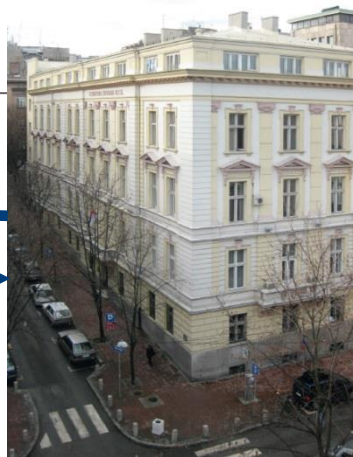
Извор: НБС

http://nbs.rs/internet/cirilica/80/platni_bilans.html

Србија је по патентној активности 69. у свету и 7. у региону

- 12.555 истраживача у
- 171 акредитованим НИО

ЦТТ и заступници

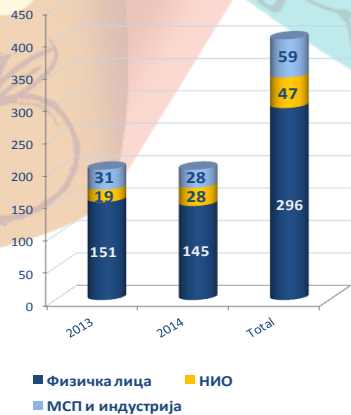

Заступници

- * У 2013. год. 115.613 активних привредних друштава. Најбројнија су микро ~ 90%
- **16.659 активних фирми од којих је 6739 иноватора (40,5%)

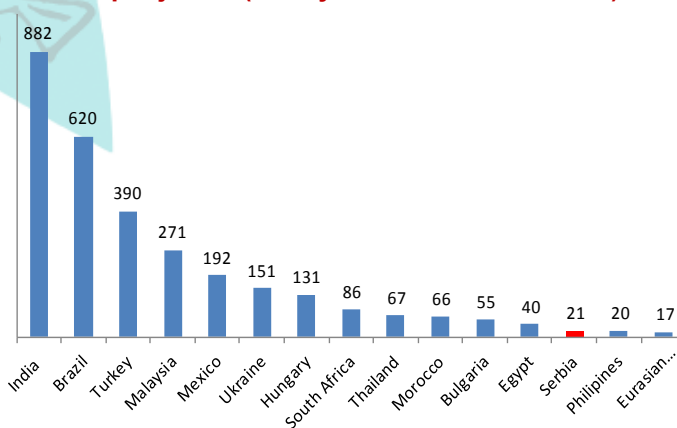
2013 године је поднета 121 пријава у иностранству што је три пута више него у 2012 години. Најчешће стране територије су Кореја, САД, и Тајван

Структура домаћих пријава патената

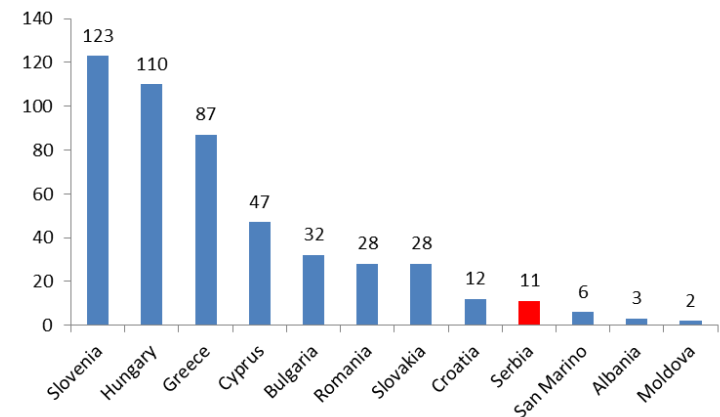
Ранг Србије по броју међународних пријава патената у групи од 15 земаља средње економије у 2013.

Од 1997 укупан број међународних пријава из Србије:448 (закључно са 2014. годином)

Ранг Србије по броју европских пријава патената у групи од 12 земаља у 2014.

Од 2004 укупан број европских пријава из Србије: 76

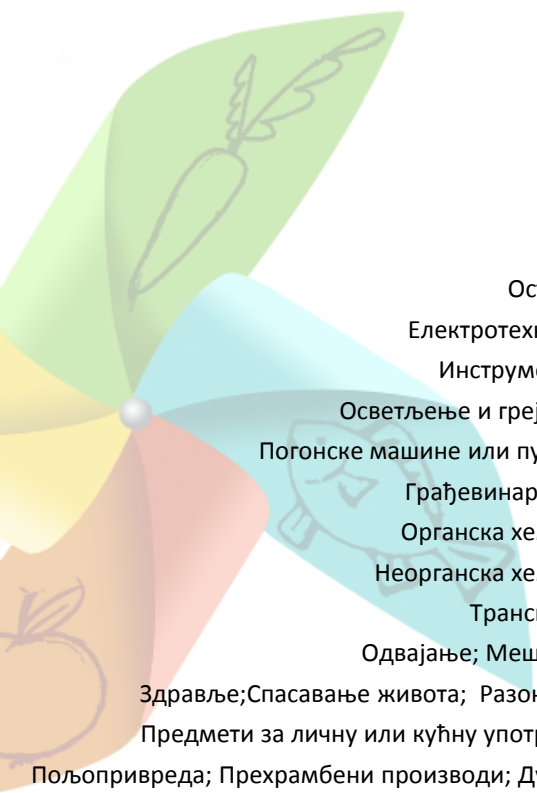

*Извор:

<http://www.apr.gov.rs/Portals/0/GFI/Makroapostenja/2013/SAOPSTENJE%20o%20poslovanju%20privrede%20u%20Republici%20Srbiji%20u%202013.godini.pdf?ver=2014-08-05-104251-393>

**Извор: http://webrzs.stat.gov.rs/WebSite/repository/documents/00/01/89/77/IA01-276-Inovacije_2014.pdf

Домаће пријаве по областима технике

Србија 2014

Патенти глобално у 2014. години*

- ✓ Највећи подносиоци пријава: Кина, САД, Јапан, Кореја, ЕЗП
- ✓ 5 топ области технологије: компјутерска технологија, електричне машине, инструменти, дигитална комуникација, медицинска технологија
- ✓ Број пријава: 2.68 милиона (пораст 4.5%)

*Извор: <http://www.wipo.int/ipstats/en/wipi/>

Највећи подносилац пријава: RT-RK, Нови Сад

Проналасци у области прехранбене технологије у међународној патентној бази

Espacenet - прехранбена технологија

*Извор: Espacenet for A21, A22, A01, A23, A47j, A61k36/02, c12, b02, b26, b65 as the IPC classification на дан 30.12.2015

Основни појмови

Шта је проналазак ?

- Проналазак је **техничко решење** техничког проблема.

Који су облици заштите проналаска у РС?

- Проналазак се штити **патентом** или **малим патентом**.

Која права се стичу патентом ?

- Патент је **право** носиоца патента да **спречи свако треће лице** да без његове дозволе заштићени проналазак произведе, употребљавају, нуде на продају, продају или увозе производе којима се повређује патент **у земљи за коју је признат**
- **Продаја ових права** или закључивање уговора о лиценци

Патент **не** обезбеђује **право коришћења** проналаска!

“Друштвени уговор” у основи патентног система

Откривање
проналаска

Искључива
права

... на основу којих други могу да уче и да их усавршавају!

СИСТЕМ ЗАШТИТЕ ПАТЕНАТА У РС

- Србија је као правни следбеник Краљевине Србије, једна од 11 земаља које су основале Париску Унију (1883)
- 1920: основана Управа за заштиту индустријске својине
- 1921: први пропис који обухвата патентну заштиту (Гласник Управе за заштиту индустријске својине бр. 1/1921)
- 1992: чланство у WIPO-у
- 1995: први Закон о патентима
- 1996: ратификован Уговор о сарадњи у области патената
- 2004: први Закон о патентима са имплементираним Acquis EU
- 2009: ратификација Стразбуршког споразума о међународној класификацији патената
- 2010: чланство у ЕПО-у, ратификација КЕП-а и Уговора о патентном праву

СИСТЕМ ЗАШТИТЕ ПАТЕНАТА У РС

- **Важећи прописи:**

- ✓ **Закон о патентима** ("Службени гласник РС" бр. 99/11 од 27.12.2011. године; примењује се од 4.1.2012. године).
- ✓ **Правилник о садржини јавних регистара, потврда, пријава и захтева у поступку заштите проналазака, као и о врстама података, начину подношења пријаве и објављивања проналазака** („Службени гласник РС",бр. 113/12 од 30. новембра 2012.).

Сви наведени прописи се могу преузети са сајта Завода за интелектуалну својину:

<http://www.zis.gov.rs/pravna-regulativa/zakoni-i-dруги-прописи.54.html>

Која је разлика између патента и малог патента?

Патент

- Предмет заштите:
производ, поступак и њихова употреба
- Трајање:
20 година од датума подношења
- Поступак заштите:
Објава пријаве, извештај о претраживању, суштинско испитивање

Мали патент

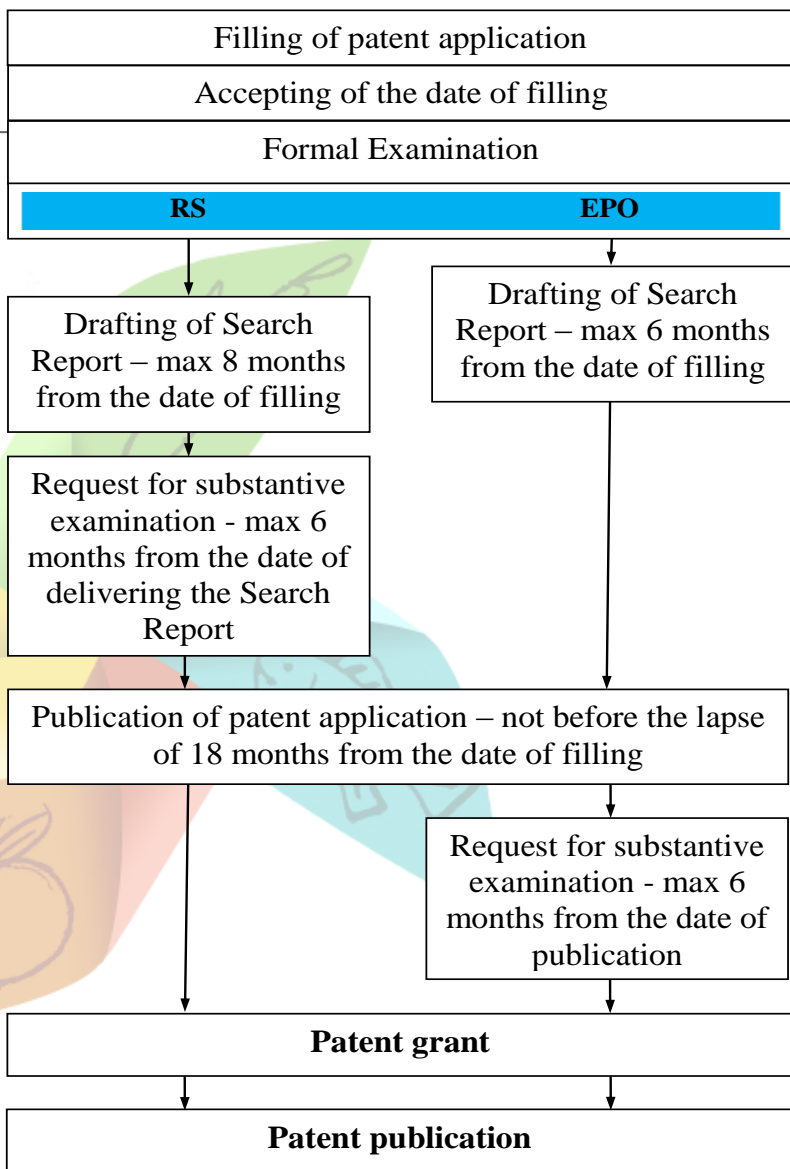
- Предмет заштите:
производ (уређај)
- Трајање:
10 година од датума подношења
- Поступак заштите:
Нема објава пријаве, нема извештаја о претраживању, не испитују се новост и инвентивни ниво

Патент је територијално право и важи унутар географских граница државе у којој је признат

Активности и услуге ЗИС

- Правна заштита проналаска остварује се у управном поступку који води Завод за интелектуалну својину
- Поступак је сертифицирован у складу са стандардом ISO 9001:2008

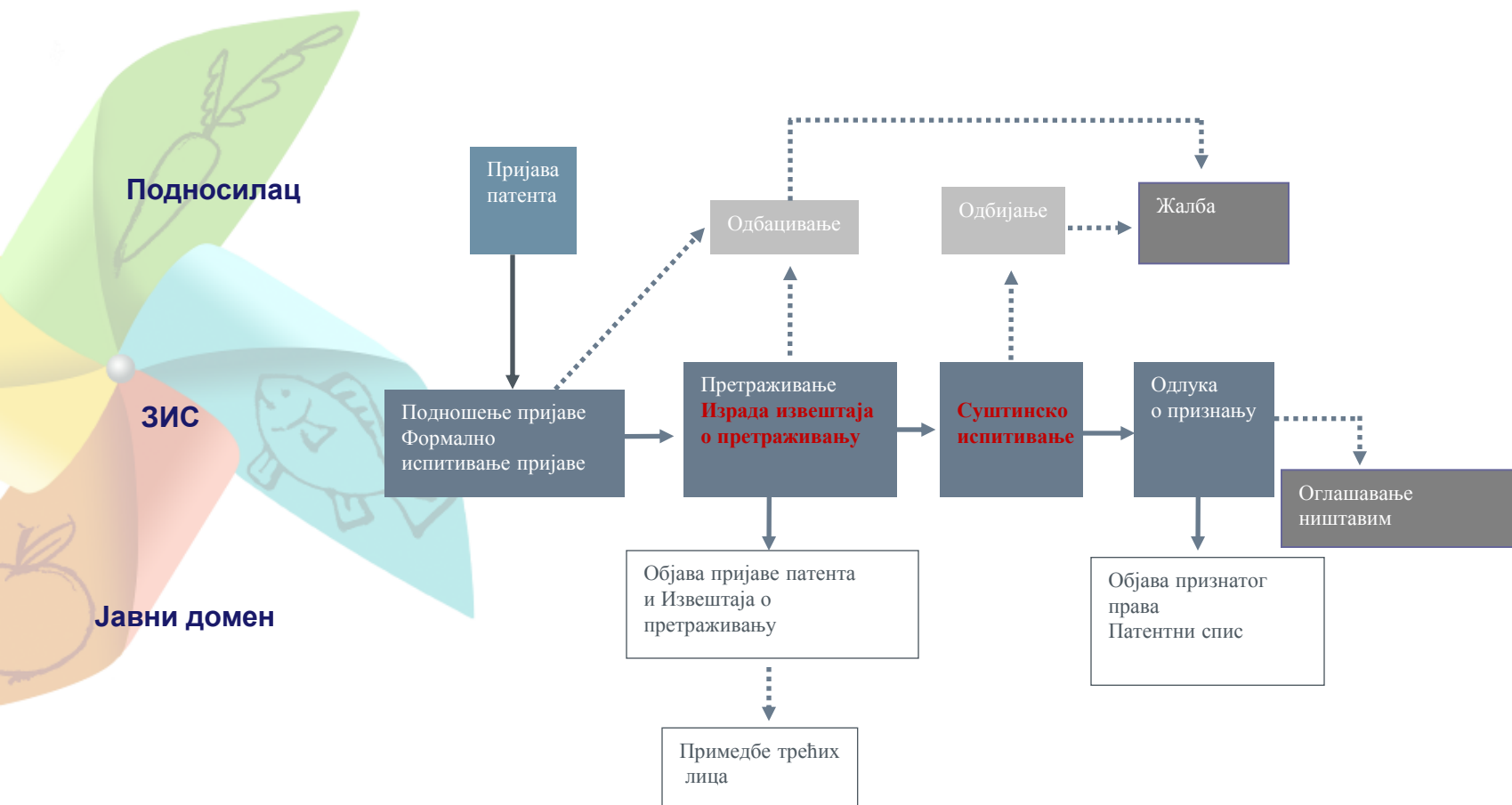

- Поступак заштите patentом омогућава управљање интелектуалном својином
- Различите врсте претрага patentне документације које су корисне за управљање интелектуалном својином
- Завод користи програм ЕПЗ-а ЕРОQUЕnet за претрагу пат. док. од 2010
- Са подршком ЕПЗ, Завод ради на успостављању Е- Регистра и електронског подношења пријава
- Завод подржава

Поступак за признање патента

Међународна заштита

Основни принцип

Патент у свакој држави - појединачно подношење у изабраним земљама или коришћење неког од међународних или регионалних патентних система

Патентни системи

- PCT
- EPC
- Други регионални системи (OAPI, ARIPO, EURASIAN)

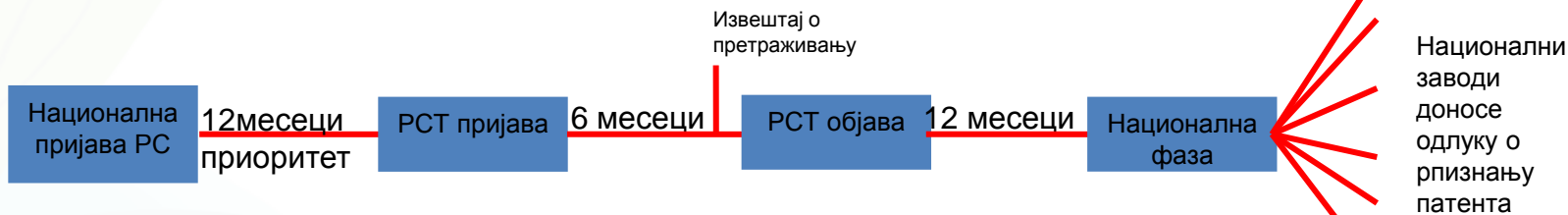
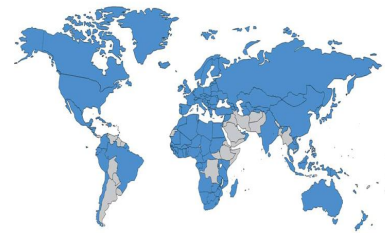

Поступак по међународним и европским пријавама

Подношењем PCT пријаве покреће се један поступак у 142 земље – WIPO
администрира процедуру али **не издаје патент**

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Подношење EP пријаве уколико се жели заштита у земљама потписницама КЕП
(40 земаља)

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Шта не треба радити пре подношења патентне пријаве?

- **Објављивати пре подношења**, нпр. чланак, саопштење за јавност, конференција, презентација/постер, блог итд.

- **Продаја производа** који садрже проналазак пре подношења пријаве

- **Информисање партнера, сарадника** итд. пре подношења пријаве осим под уговором о поверљивости, енг. **Non Disclosure Agreement (NDA)**

- **Потражити савет професионалаца**
- **Поднети први!**

Право на стицање патента

- **Проналазач** или његов правни следбеник
- Послодавац или његов правни следбеник

Права проналазача

- **Морално право** – да његово име буде наведено у пријави, списима, исправи
- **Имовинско право** – право проналазача да ужива економску корист

Престанак патента

-
- Неплаћањем таксе за одржавање права.
 - Одрицањем од патента.
 - Одустанком од пријаве.
 - Оглашавањем ништавим.
 - Даном смрти или престанком правног лица.

Ограничење права

- Изузеци од искључивих права (примена у личне и некомерцијалне сврхе, ради истраживања и развоја, појединачна припрема лека у апотекама).
- Право ранијег корисника (започета производања пре признања права првенства пријаве на територији РС).
- Принудна лиценца.

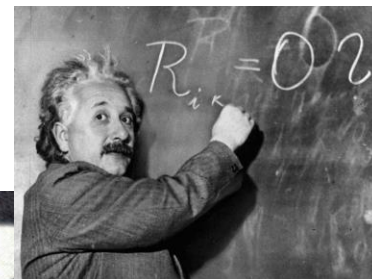
Изузеци од патентбилности

- Проналасци чија би употреба била противна јавном поретку или моралу (нпр. справе за мучење)
- Хируршки и дијагностички поступци на људском или животињском телу
- Биљне и животињске врсте
- Открића (нпр. нечега што већ постоји у природи)

Шта се не може штитити патентом?

- Научне теорије и математичке методе
- Естетске креације
- Планови, правила и поступци за
 - обављање интелектуалних делатности
 - за играње игара
 - за обављање послова
- Програми рачунара као такви
- Приказивање информација

Пријава патента

- Мора да садржи:
 1. захтев за признање патента (образац П1)
 2. опис проналаска
 3. један или више патентних захтева (део којим се дефинише обим заштите)
 4. нацрт на који се позивају опис и патентни захтев (у одговарајућем случају)
 5. апстракт

Вести

О Заводу

Информатор о раду

Права интелектуалне својине

■ Патенти

■ Најчешћа питања

■ Прописи

■ Обрасци, упутства и примери

■ Таксе и трошкови

■ Поступак

■ Статистика

■ Извештај

■ Међународна и европска (регионална) заштита

■ Сертификат о

Почетна > Права интелектуалне својине > Патенти > Најчешћа питања

ПАТЕНТИ

НАЈЧЕШЋА ПИТАЊА

Изаберите област која Вас интересује

ОСНОВНА ПИТАЊА О ПАТЕНТУ

У овој секцији можете прочитати више о облицима правне заштите проналазака, карактеристикама патента и малог патента, те најважнијим појединостима о заштити патента на националном и међународном нивоу

ПОСТУПАК ЗАШТИТЕ

Избором ове секције сазнаћете више о томе како се подноси пријава проналаска, који су услови за заштиту проналаска, колико износе таксе и трошкови, колико траје поступак испитивања, као и одговоре на друга важна питања.

ДРУГА ЗНАЧАЈНА ПИТАЊА

У овом делу можете сазнати одговоре на питања о надлежности Завода, мерама у случају повреде права, преносу права, као и на друга значајна питања.

Претраживање патената

Претраживање жигова

Претраживање индустријских дизајна

Електронска издања

Услуге информисања и едукације

Линкови

IP RESPONSE

Суштинско испитивање

- Одређивање релевантног стања технике у односу на патентне захтеве
- Јединство проналаска
- Јасност описа и откривеност проналаска
- Новост
- Инвентивни ниво
- Индустриска применљивост
- Одлука о признању или одбијању

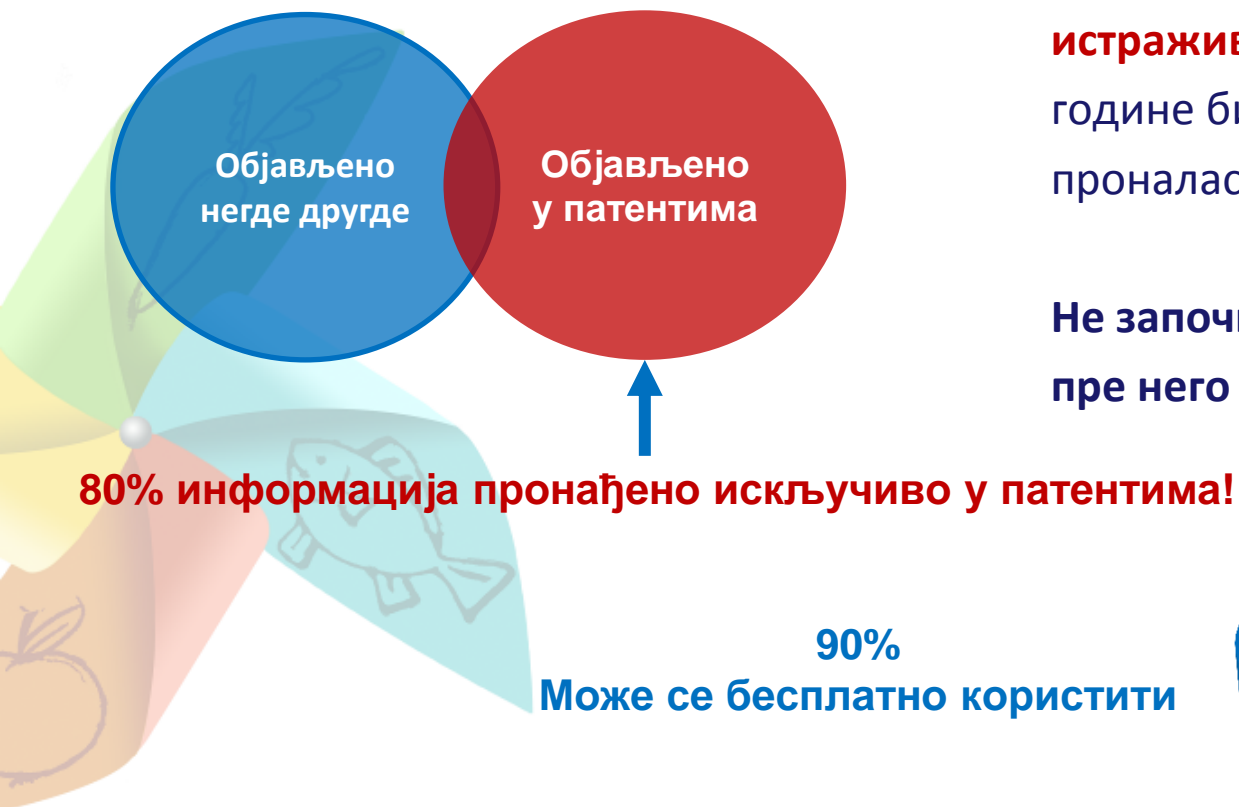
Доступност јавности

- **Све што је доступно јавности пре датума подношења пријаве** патента, писменим или усменим описом, употребом или на било који други начин чини **стање технике**.
- За утврђивање стања технике се користе све доступне базе патентне и непатентне литературе, интренет (Google, Youtube...), на свим језицима у целом свету !
- За азијско стање технике се користе машински преводиоци

Значајне слободнодоступне базе патената

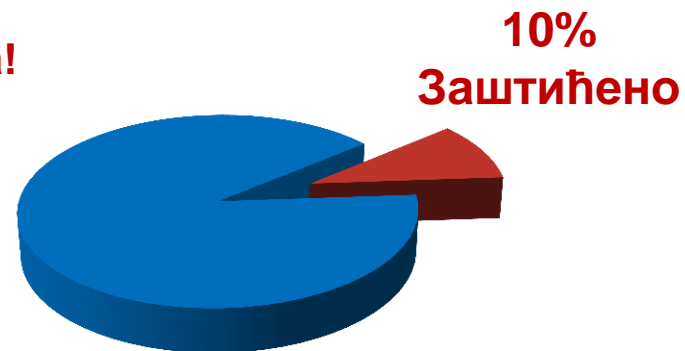
- www.zis.gov.rs – Завод за интелектуалну својину – претраживач **MIMOSA**
- www.epo.org - Европски патентни завод - претраживач **Espacenet**
- www.wipo.int - Светска организација за интелектуалну својину - **PATENTSCOPE**
- www.uspto.gov - Амерички завод за патенте и жигове - претраживач - **PatFT**
- www.dpma.de - Немачки завод за патенте и жигове . претраживач **DEPATISnet**

Многе информације доступне су искључиво у патентима

25% свих напора у области истраживања и развоја... ..сваке године бива протраћено на проналаске који су већ пронађени.

Не започињите истраживање и развој пре него што урадите претраживање!

Многа сјајна решења могу се пронаћи бесплатно!

*Слајд преузет из Основног модула ЕПО приручника за наставу о патентима

Извори информација: www.zis.gov.rs

Вести

О Заводу

Информатор о раду

Права интелектуалне својине

- Патенти
- Жигови
- Дизајн
- Ознаке географског порекла
- Топографије полупроводничких кристалних структура
- Ауторско право и сродна права

Правна регулатива

Повреда права интелектуалне својине

Листа заступника

Најаве

МЕЂУНАРОДНИ СИМПОЗИЈУМ WIPO
19. јун 2014.

Све најаве >>>

Регистри

Напомена

НОВИ УПЛАТНИ РАЧУН ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЕВРОПСКОГ ПАТЕНТА

4. јун 2014.

Овим обавештавамо заступнике носилаца европских патената који су уписани у Регистар патената Завода за интелектуалну својину, да су од 1. јула 2014. године дужни да таксу за одржавање у важности европског патената уплаћују на нови рачун.

ДЕТАЉНИЈЕ >>

ВАЖНО ОБАВЕШТЕЊЕ О РАДУ ЈАВНЕ ЧИТАОНИЦЕ

3. јун 2014.

Обавештавамо све кориснике услуга јавне читаонице Завода да ће расположивост ове просторије **6. јуна** бити умањена, уз ограничену могућност коришћења јавне читаонице у временском периоду од 10-14 часова, због организације семинара о интелектуалној својини. Захваљујемо се на разумевању.

ДЕТАЉНИЈЕ >>

ИЗМЕНЕ У ИЗНОСИМА РЕПУБЛИКИХ АДМИНИСТРАТИВНИХ ТАКСИ

2. јун 2014.

Износи републичких административних такси из Тарифа републичких административних такси су измењени. Усклађени динарски износи су објављени у „Службеном гласнику РС“, број 57/2014 од 30.05.2014. године. Измењени износи се примењују од 2. јуна 2014. године.

ДЕТАЉНИЈЕ >>

НА ДАНАШЊИ ДАН ЈЕ НИКОЛА ТЕСЛА ПОСЕТИО БЕОГРАД

1. јун 2014.

На данашњи дан је пре 122 године у једину посету Београду допутовао један од највећих српских научника, Никола Тесла. Током посете га је свечано примио тадашњи краљ Србије, Александар Обреновић.

ДЕТАЉНИЈЕ >>

ПРЕДАВАЊЕ ЗА ПРИВРЕДНИКЕ У ПРИВРЕДНОЈ КОМОРИ БЕОГРАДА

28. мај 2014.

Данас је у Привредној комори Београда, у организацији Центра за развој и трансфер технологија и екологију, одржан састанак са привредницима на којем је одржано предавање о улози права

Претраживање патената

Претраживање жигова

Претраживање индустријских дизајна

Електронска издања

Информационе услуге

Семинари

Линкови

IP RESPONSE

Стратегија развоја интелектуалне својине

ПРИРУЧНИК ЗА НАСТАВУ О ПАТЕНТИМА

ПРИРУЧНИК ЗА ПРОНАЛАЗАЧЕ

Претраживање патената

Електронска издања Завода

Приручник за наставу о патентима

Приручник за проналазаче

Листа заступника

National information - Serbia - Windows Internet Explorer

http://www.innovaccess.eu/national_information.php?ip=the_office&ct=RS

File Edit View Favorites Tools Help

National information - Serbia

Helping your business access the world of innovation.

About Intellectual Property National information Events

Home » National information » Serbia » The Office

Serbia The Office Patents Utility Model Trademarks Registered Design Copyright Other Rights

Services

Last updated on 18 December 2012

The Intellectual Property Office of the Republic of Serbia

Office Address

Intellectual Property Office of the Republic of Serbia
5, Kneginje Ljubice
11000 Belgrade
Republic of Serbia

For enquiries or comments

Opening hours: Monday to Friday 08:30 to 15:30
Telephone: +381 11 2025800
Fax: +381 11 311 2377
Email: zis@zis.gov.rs
Website: www.zis.gov.rs

Done

start

Internet 100% 6:19 PM

- Посебан фокус на иновацијама и подршку конкурентности МСП и предузетника у ЕУ
- Привредно оријентисан приступ – нагласак на претварању резултата истраживања и технолошких достигнућа у тржишно вредне производе и услуге
- Управљање ИС кључно за повећање тржишно оријентисаног приступа финансирању научноистраживачких пројеката

<https://www.iprhelpdesk.eu/Information Package IP in Horizon 2020#model Agreements>

- Fact Sheets – управљање кључним питањима ИС у различитим фазама пројекта (предлог пројекта, припрема уговора Grant Agreement и Consortium Agreement као и имплементација пројекта)
- Модели МоУ – помоћ за дефинисање преговоарачког оквира партнера у конзорцијуму
- Модели уговора о поверљивости
- Водич о ИС

Информациони
пакет:
Интелектуална
својина у
програму
Хоризонт 2020

<https://www.iprhelpdesk.eu/>

- Савети, информације и обуке у област ИС у Европи
- Циљна група МСП и истраживачи који учествују у истраживачким пројектима и трансфер технологије

European IPR Helpdesk

services news events library training ambassador helpline

New Fact Sheet
IP management in Horizon 2020 Marie Skłodowska-Curie Actions

login →
quick search

follow us
RSS LinkedIn Twitter

newsletter
sign up here

upcoming
18.05. | Seminar - Patent and Patent Strategies in...
20.05. to 21.05. | Feeding the Planet, Protecting Quality
22.05. | Conference on IP

Get your ticket to innovation!
We believe that knowing how to manage Intellectual Property (IP) and Intellectual Property Rights (IPR) is the ticket to innovation and competitiveness in Europe. The European IPR Helpdesk offers free of charge, first-line support on IP and IPR matters to beneficiaries of EU funded research projects and EU SMEs involved in transnational partnership agreements, especially within the Enterprise Europe Network (EEN).

Support within 3 working days!
Our Helpline service provides tailor-made advice on your specific IP or IPR query – customized, straight-forwardly, comprehensively and free of charge. Get in touch with our

IP SME Corner
You are an SME looking for information on IP? Come, look at our IP SME Corner

https://www.iprhelpdesk.eu/FS_IP_management_in_MSCA-H2020

**ИНТЕЛЕКТУАЛНА СВОЈИНА
+ МЕНАЏМЕНТ ИНОВАЦИЈА**

= ПОСЛОВНИ УСПЕХ !

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Хвала на пажњи !

Мирјана Јелић, помоћник директора Завода за
интелектуалну својину

www.zis.gov.rs

mjelic@zis.gov.rs